

Nr 304

Av herr Sveningsson m. fl., om skärpt bevakning mot narkotikasmuggling.

(Lika lydande med motion nr 331 i Andra kammaren)

De repressiva åtgärderna mot den illegala narkotikahandlingen omfattar dels den aktivitet, som polisen bedriver inom landet mot langare, försäljare och finansiärer, dels den preventiva och uppdragande verksamhet som tullverket bedriver mot insmugglingen av narkotika. Tullverkets narkotikabekämpning sker i samband med tullkontrollen av den trafik som från utlandet passerar in över våra gränser.

Insatser från båda dessa samhällsorgan är nödvändiga: de skall komplettera varandra för att optimal effekt i bekämpningen skall kunna uppnås. Man vet att praktiskt taget all narkotika, som finns på den svenska marknaden, är insmugglad, varför det är lätt att inse vilken betydelse en effektiv införselkontroll har då det gäller att komma till rätta med narkotikaproblemet. Uppenbara svårigheter föreligger emellertid att utföra en effektiv tullkontroll längs våra gränser. Under år 1968 inkom i utrikestrafik (i avrundade siffror) 147 000 fartyg, 38 000 flygplan, 3—4 milj. motorfordon och närmare 25—30 milj. resande samt 40 milj. ton gods. Detta innebär i stort sett en 100-procentig ökning under den senast förflutna tioårsperioden. Prognosen för den närmaste framtiden pekar mot en fortsatt årlig ökning med omkring 10 %.

Under samma tidsperiod har tullverkets trafikkontrollerande bevakningspersonal emellertid minskats med omkring 500 man, innebärande en minskning av kåren med ca 17 %, som en följd av vissa vidtagna rationaliseringsåtgärder samtidigt som fortlöpande lättnader genomförts i tullkontrollen för att över huvud taget hjälpligt kunna expediera den ökande trafikströmmen.

Tullverket har visserligen i samband med den ökade narkotikasmugglingen genom olika åtgärder de senaste åren åter sökt höja effektiviteten i tullkontrollen. Dessa åtgärder har varit helt inriktade på en kvalitativ och materiell upprustning av bevakningsresurserna. Sålunda etablerades i slutet av 1966 en central underrättelsetjänst i syfte att möjliggöra en mera målriktad aktivitet mot den yrkesmässiga smugglingen, främst av narkotika. Vidare har ett omfattande utbildningsprogram genomförts för att göra tullpersonalen mera effektiv i sin smugglingsbekämpande verksamhet.

Förbättrad fortskaffnings- och sambandsmateriel har anskaffats varjämte vissa hjälpmedel såsom narkotikahundar och narkotikadetektorer framtagits. Det internationella samarbetet i smugglingsbekämpande syfte har därjämte kraftigt intensifierats.

Vidare inrättades den 1 juli 1968 en bevakningsbyrå i tullstyrelsen med uppgift bl. a. att samordna alla de smugglingsbekämpande åtgärderna, varjämte den s. k. tullkriminaltjänsten gavs fastare former. Denna del av tullverkets personal har till huvuduppgift att utföra en kvalificerad spanings-, visitations- och utredningsverksamhet för att förhindra och uppdaga grövre varusmuggling med huvudinriktning mot narkotikasmugglingen. Den personal som tagits i anspråk härför har emellertid helt och hållet tagits från den trafikexpedierande personalen, varför det endast är fråga om en omfördelning av tullverkets redan tidigare starkt begränsade personalstyrka. Även om en ökning av den samlade effekten hos tillgängliga resurser härigenom kunnat uppnås har dessa åtgärder i sin tur medfört en ytterligare uttunning av den löpande tullkontrollen. Den eftersträlvade effektökningen har därjämte kraftigt urholkats till följd av genomförda arbetstidsförkortningar och ökade semesteruttag, med en betydande nedgång av antalet disponibla mantimmar som följd eftersom någon kompensation i form av personalökning icke tillförts tullverket i anslutning härtill.

Av det anförda torde klart framgå att vårt tullkontrollsystem ej utgör det effektiva hinder mot narkotikasmugglingen som man skulle kunna önska. Det är uppenbart att i den mån narkotikan kunde stoppas redan i samband med gränspassagen skulle mycket vara vunnet inom narkotikabekämpningen. Då narkotikan kommit in i landet fordras självfallet en mångdubbelt större insats för att uppspåra och oskadliggöra densamma. Att genom gränskontroll helt hindra insmuggling av narkotika torde emellertid av bl. a. ekonomiska och personella skäl vara omöjligt på samma sätt som allmän brottslighet ej torde kunna elimineras huru mycket polisens numerär än ökas.

Emellertid synes det klart rimligt att tullverket i likhet med vad som skett beträffande polisen finge en sådan personell upprustning att en kraftig höjning av ambitionsnivån kunde ske. Den personalstyrka som tullverket förfogar över — 2 400 man för bevakning av vår 5 000 km långa gräns under dygnets alla timmar där huvuddelen av personalen tages i anspråk för rent expeditionella sysslor — synes ej utgöra det försvarande moment mot narkotikasmugglingen som vore önskvärt. Att tolerera en successiv minskning av övervakningskapaciteten synes i dagens läge ej vara försvarligt. Det enda skydd vi har längs vår gräns mot införsel av alla slags allmänfarliga varor, t. ex. narkotika, smittosamma sjukdomar för människor, djur och växter m. m., är nämligen den bevakningsorganisation som tullverket disponerar över. Det är dåligt ekonomi att inte förse denna med tillräckliga personella resurser.

Åberopande vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om skyndsamt utredning och förslag rörande den personella förstärkning som erfordras av tullverkets bevakningsresurser för att en effektivare tullkontroll skall kunna genomföras som ett led i kampen mot narkotikasmugglingen.

Stockholm den 23 januari 1970

Ragnar Sveningsson (m)

Lars Schött (m)

Per Blomquist (m)

Karl Pettersson (m)

Gunvor Stenberg (m)

N. Yngve Nilsson (m)

Nr 305

Av fröken *Stenberg*, om inrättande av kommunal kulturnämnd.

(Lika lydande med motion nr 252 i Andra kammaren)

Stockholm den 22 januari 1970

Gunvor Stenberg (m)